

Tájékoztató a borraivaló és a felszolgálási díj kezeléséről, valamint azok adóügyi vonatkozásairól

A borraivaló és a felszolgálási díj értelmezése

A **borraivaló** a vendég által a szolgáltatás iránti elégedettséggel összefüggésben, **önkéntesen adott összeg** (jellemzően a fogyasztás értékének kb. 10%-a), és nem csak a vendéglátóiparban jellemző. Ezzel szemben a **felszolgálási díj a vendéglátásban a felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásért felszámított külön díj** (magánszemélyek fogyasztása esetén maximum 15%, cégeknél 20%), amely részét képezi a fizetendő számla összegének. Ugyanakkor a felszolgálási díj megfizetése nem zárja ki, hogy a vendégek azon felül borraivalót adjanak a felszolgálóknak.

A borraivalóra vonatkozó általános szabályok

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül a munkavállaló harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el. Ezzel összhangban a borraivaló kezeléséről a munkáltatónak a munkavállalókkal előzetesen meg kell állapodnia.

2025. január 1-jétől a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 5/G. § (1) bekezdése szerint a vendéglátás tevékenységet folytató kereskedő által kiállított számla adóval növelt végösszegén felül a fogyasztó által fizetett többletösszeg borraivalónak minősül.

- A felszolgálónak közvetlenül juttatott borraivaló kivételével a vendéglátó vállalkozásnak kötelező napi szintű nyilvántartást vezetni a hozzá beérkezett borraivalóról.
- A borraivalót legalább havonta kell a vendéglátó üzlet munkavállalóinak kifizetni. A munkavállalóknak történő kifizetést a vendéglátó vállalkozás által vezetett nyilvántartásban rögzíteni kell.
- A borraivaló munkavállalók közötti felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek – ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviselői szervezet működik – az érdekképviselői szervezettel kell írásban megállapodnia.
- Ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviselői szervezet nem működik, a borraivaló felosztásának arányáról az üzemeltetőnek a munkavállalókkal kell írásban megállapodnia.

A borraivaló megjelenési formái és kezelése

A vendégtől kapott borraivaló különböző formában jelenhet meg egy vendéglátó üzletben, azonban a kezelés módjától függetlenül adómentesnek minősül, amennyiben a szükséges bizonylatolási és nyilvántartási követelmények teljesülnek. A borraivaló főszabályként külön kezelendő a napi forgalom és a váltópénz összegétől, és mivel nem minősül ellenértéknek, tekintettel arra, hogy annak adása nem kötelező és összege előre nem meghatározott (számlán, nyugtán nem szerepelhet), ezért nem része a nyújtott szolgáltatás adóalapjának (nem képez áfa-alapot).

A borraivaló kezelése szempontjából az alábbi esetek fordulhatnak elő:

- *Készpénzben kapott borraivaló közvetlenül a felszolgálónak*
A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 1. számú melléklet 4. pont 4.21. alpontja szerint adómentes bevételnek számít a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló. (2020. július 1-jétől a borraivaló után már nem lehet önkéntesen 15%-os nyugdíjjárulékot fizetni.)
- *Készpénzben kapott borraivaló elkülönített formában gyűjtve*
Ha a felszolgálók a borraivalót elkülönítetten, pl. egy „TIP” felirattal ellátott borraivalós dobozban gyűjtik, ahová a vendég saját elhatározásából a felszolgálónak szánt összeget maga vagy a fizetést követően a felszolgáló elhelyezheti, akkor a borraivaló számukra adómentes bevételnek minősül, és erről nem szükséges a munkáltatónak nyilvántartást vezetni.

- *Készpénzben kapott borralaló a szolgáltató pénztárába*

A pénztárba kerülő borralaló a vállalkozás bevételeinek számít, azonban 2025. január 1-jétől az Szja tv. értelmében a vendéglátó üzlet üzemeltetője által vezetett nyilvántartással igazolható módon a vendéglátó üzlet munkavállalója számára juttatott borralaló is adómentes. Emellett a pénztárba került borralalót bizonylatolási szempontból megfelelő módon kezelni kell, amelyre a 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 67. § 2. pontjában az adóügyi bizonylatok között felsorolt pénzmozgás bizonylat alkalmas. A borralaló egyéb bevételként pénzmozgás bizonylattal történő rögzítését (sorszám: 6., befizetés ok: 07 – borralaló) az online pénztárgépben legkésőbb annak zárásáig meg kell tenni. A borralalóról kiállított pénzmozgás bizonylat vevőnek történő átadása viszont nem kötelező.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borralaló a szolgáltató pénztárába*

Ha a bankkártyás fizetés során a vendég a borralalóval megnövelt összeget a POS terminálon egy összegben fizeti, akkor az bekerül a pénztárba, és a vállalkozás egyéb bevételét képezi, ezért ebben az esetben is szükséges a pénzmozgás bizonylat legkésőbb a pénztárgép zárásáig történő kiállítása. A nyugtán vagy számlán csak a szolgáltatás ellenértékét (borralaló nélkül) kell feltüntetni. A készpénzben kapott borralalóhoz hasonlóan erről is napi nyilvántartást kell vezetni, amellyel szintén biztosítható a borralaló adómentes formában történő kifizetése a munkavállalókkal történt írásbeli megállapodásnak megfelelően.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borralaló elkülönítetten kezelve*

A borralaló elkülönített kezelését a pénzforgalmi szolgáltatóknak biztosítani kell a vendéglátóhelyek számára. Ennek egyik már működő formája a digitális, direkt borralaló szolgáltatás (HelloPay Zrt. által kínált fizetési rendszer) alkalmazása, amellyel a fizetés kezdetétől elkülönítetten lehet kezelni a borralalót, ami végül átutalásra kerül a munkavállalók (pincérek, pultosok) saját számlájára. A borralaló és a vendég fogyasztásához kapcsolódó ellenérték elkülönítése az elszámolási folyamat teljes ideje alatt biztosított, illetve az elkülönítés az archivált adatok esetében is fennáll. Ezzel biztosítani tudják a közvetlenséget, és a borralaló adómentes jövedelmet jelent a munkavállalók számára, továbbá erről a munkáltatónak nem szükséges napi nyilvántartást vezetni.

A borralaló elkülönített kezelésének hagyományos módja a „TIP” gyűjtős megoldás, amikor a bankkártyás fizetés során a pincér külön üti be a borralalót a POS terminálon lévő „TIP” gyűjtőre. Habár a borralaló elkülönített kezelése megvalósul, az összeg nem kerül egyből a felszolgálók számlájára, azt a munkaadó kezeli, illetve az hozzá érkezik be, így a bankkártyával fizetett borralaló mértékéről a munkáltatónak elkülönített, napi nyilvántartást kell vezetni, de ezen összegek nem képezik a vállalkozás egyéb bevételét. Ezzel a megoldással a felszolgálók szintén adómentes formában juthatnak hozzá a borralalóhoz.

Egy rendeleti szabályozás [48/2013-as NGM rendelet 49/A. § (2a)] 2021. január 1-jétől lehetővé teszi, hogy a borralaló, mint működési sajátosság és az annak eredményeként mutatkozó eltérés esetén, a pénztárgéphez hozzárendelt pénztároló eszközben levő pénzkészletnek összeg és összetétel szerinti egyezése a pénztárgépen bizonylatolt értékesítések és egyéb pénzmozgások egyenlegével csak a pénztárgép zárásakor álljon fenn. Ezt a szabályozást a vállalkozás bevételeinek minősülő és ezáltal pénzmozgás-bizonylat kiállítására irányuló kötelezettséget keletkeztető borralalók megfizetése esetében lehetséges alkalmazni.

A felszolgálati díjra vonatkozó szabályozás

2025. január 1-jétől a felszolgálati díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálati díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló **44/2024. (XII. 9.) NGM rendelet** alapján a felszolgálati díj a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti vendéglátás keretében a vendégek felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásáért felszámított külön díj.

A jogszabály meghatározza, hogy ki minősül felszolgálónak, illetve közreműködőnek a rendelet alkalmazása szempontjából.

- **felszolgáló:** az a közreműködő, aki a vendéglátó üzletben tartózkodó vendéget a fogyasztási helyén kiszolgálja;
- **közreműködő:** az a vendéglátó üzletben alkalmazott munkavállaló, aki a vendéglátási tevékenység valamely rész- vagy teljes folyamatában munkájával közvetlenül részt vesz.

A vendéglátó üzlet által alkalmazott **felszolgálati díj mértéke legfeljebb a vendég által elfogyasztott termékek ÁFA-t tartalmazó árának 15%-a.**

Azon szolgáltatásnyújtások esetén, **ahol az értékesítés** másik, az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti **adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére történik**, és a vendéglátó üzletnek számlakiállítási kötelezettsége van, **a felszolgálati díj mértéke legfeljebb a vendég által elfogyasztott termékek ÁFA-t tartalmazó árának 20%-a. A felszolgálati díj az ÁFA-t is tartalmazza.**

A felszolgálati díjat – a 4/2009-es NFGM-SZMM együttes rendeletnek megfelelően – kétféleképpen lehet szerepeltetni az étlapon. Az egyik esetben a fogyasztói árak már tartalmazzák a felszolgálati díjat, a másikonál a végösszeghez meghatározott mértékű felszolgálati díjat számítanak fel. Az alkalmazott formától függetlenül **a fogyasztó részére adott számlán, nyugtán a felszolgálati díjat elkülönítetten kell feltüntetni.**

A felszolgálati díjat havonta kell a közreműködőknek kifizetni. A felszolgálati díjból nemcsak a felszolgálók, hanem pl. a szakácsok, konyhai kisegítők, a műszaki, rendezvényszervező, adminisztrációs, illetve technikai munkát végző alkalmazottak, a zeneszolgáltatást vagy egyéb szórakoztató szolgáltatást biztosító munkavállalók is részesülhetnek. A kifizetésnek meg kell egyeznie a felszolgálati díj befolyt összegének – a jogszabályban meghatározott – adókkal és járulékokkal csökkentett hányadával. (ÁFA [5 vagy 27%] és TB-járulék [18,5%] levonása)

A felszolgálati díjra a következő adóügyi szabályok érvényesek:

- Az Szja tv. 1. sz. mellékletének 4.21. alpontja szerint a magánszemély által ilyen címen megszerzett bevétel adómentes.
- A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felszolgálati díj járulékalapot képező jövedelemnek minősül, amely után a foglalkoztatott jövedelméből kell a 25. § (1) bekezdés szerinti **18,5%** mértékű társadalombiztosítási járulékot levonni és megfizetni.
- A felszolgálati díj az Áfa tv. 13. §-a szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékének minősül, és a tv. 65. §-a alapján a szolgáltatásra egyébként irányadó adómértékkel adózik. A különböző adómérték alá tartozó szolgáltatások felszolgálati díjának összegét az eltérő adómérték alá tartozó szolgáltatások között – azok ellenértéke alapján – arányosan meg kell osztani.
- A felszolgálati díj után fizetendő TB-járulék alapja az ÁFA (5% vagy 27%) nélküli összeg.
- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 22. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében a nyugdíjalap megállapításánál 2020. június 30-ig terjedő időszakra a felszolgálati díj 81%-át, az azt követő időszakra a felszolgálati díj teljes összegét veszik figyelembe.
- A felszolgálati díjból származó jövedelem után fizetett 18,5% társadalombiztosítási járulék valamennyi pénzügyi ellátás alapjaként figyelembe vehető.

A felszolgálati díj közreműködők közötti felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek – ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviselői szervezet működik – az érdekképviselői szervezettel kell írásban megállapodnia. Ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviselői szervezet nem működik, **a felszolgálati díj felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek a közreműködőkkel kell írásban megállapodni.**

A kifizetésre kerülő összeget oly módon kell meghatározni, hogy a felszolgálati díj jogcímén befolyt áfával számított (bruttó) összegnek az ÁFA (5 vagy 27%) nélkül számított (nettó) összegét kell a felosztás szabályairól, arányáról megkötött megállapodás alapján felosztani a felszolgálati díjra jogosult magánszemélyek között, és az így egy főre jutó összeget a magánszemély jövedelmét terhelő társadalombiztosítási járulék összegével csökkentve kell a jogosultak részére kifizetni. Ugyanakkor a beszedett felszolgálati díj bruttó összege az egyébként a kifizetőt terhelő más közterhekkel (pl. turizmusfejlesztési hozzájárulás, kisvállalati adó) nem csökkenthető. A számításhoz az alábbi példa nyújt segítséget.

Bruttó fogyasztás	1 000 Ft	
A számlán feltüntetett felszolgálati díj (10%)	100 Ft	
Felszolgálati díj ÁFA tartalma	5%	27%
	4,76 ≈ 5 Ft	21 Ft
Nettó felszolgálati díj	95 Ft	79 Ft
TB-járulék (18,5%)	95*0,185 17,575 ≈ 18 Ft	79*0,185 14,615 ≈ 15 Ft
A vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő összeg	(95-18) 77 Ft	(79-15) 64 Ft

A felszolgálati díj felosztásának egy lehetséges módja, hogy a vendéglátásban közreműködőknél pontrendszer alkalmaznak, amellyel a ledolgozott munkaidőt súlyozva tovább lehet arányosítani a felosztásra kerülő összeget.

Egy példa a felszolgálati díj felosztására egy étteremben:

Étteremben felosztható felszolgálati díj: 350 000 Ft

Dolgozó neve	Szervezeti egység	Munkakör	Ténylegesen ledolgozott óra (egyenlőtlen óra)	Szorószám (pontszám)	Szorószámmal súlyozott óraszám	Felosztott felszolgálati díj (Ft)
Üzletvezető	Étterem	üzletvezető	190	1,4	266	58 517
Üzletvezető h.	Étterem	üzletvezető h.	160	1,3	208	45 757
Felszolgáló 1	Étterem	felszolgáló	140	1,1	154	33 878
Felszolgáló 2	Étterem	felszolgáló	170	1,2	204	44 877
Felszolgáló 3	Étterem	felszolgáló	160	1,2	192	42 238
Felszolgáló 4	Étterem	felszolgáló	160	1,1	176	38 718
Konyhafőnök	Étterem	konyhafőnök	190	1,3	247	54 337
Pultos	Étterem	felszolgáló	160	0,9	144	31 678
ÖSSZESEN			1 330	9,5	1591	350 000 Ft

A számítás menete az üzletvezető esetében:

Szorószámmal súlyozott óraszám

$$= 190 * 1,4 = 266$$

Egy szorószámmal súlyozott óraszámra jutó jutalék

$$= 350 000 / 1 591 = 219,99 \text{ Ft}$$

Az üzletvezető felszolgálati díja

$$= 219,99 * 266 = 58 517 \text{ Ft}$$

A személyenkénti felszolgálati díj havi szinten történő meghatározása a többi munkakörnél is hasonló módon történik.

Budapest, 2025. január 31.